

המבקשת:

התנועה לחופש המידע, ע"ר 580425700

באמצעות ב"כ עוה"ד אביתר קנולר וואו יערה וינקלר-שליט

ממשרד קנולר ושות' – עורכי דין

רח' לינקולן 20 (קומה 5), תל אביב

טל': 03-7611-611; פקס: 03-7611-655

העותרת בעת"מ

המשיבה 3 בעת"מ 62131-09-16

- נגד -

המשיבים:

1. משרד ראש הממשלה

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

רח' מח"ל 7, מעלות דפנה, ת.ד. 49333, ירושלים 91493

טל': 02-5419555; פקס: 02-6490659

המשיב 1 בעת"מ

2. ממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה, הגב' ענת רביבו

באמצעות משרד ראש הממשלה

רח' קפלן 3, ירושלים

המשיבה 1 בעת"מ 62131-09-16

המשיבה 2 בעת"מ

3. מר בנימין נתניהו, ת.ז. 000090555

באמצעות ב"כ עוה"ד דוד שמרון

ממשרד א.ש. שמרון, י. מלכו, פרסקי ושות', עורכי דין

הגן הטכנולוגי 1, מנחת (מלחה), ירושלים 9695801

טל': 02-649-0649, פקס: 02-649-0659

העותרת בעת"מ 62131-09-16

המשיב 3 בעת"מ

4. היועץ המשפטי לממשלה

רחוב צאלת א-דין 29

ירושלים

המשיב 2 בעת"מ 62131-09-16

בקשה לאיחוד הליכים

ובקשה להעברת דיון לבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת לעשות שימוש בסמכותו הטבועה ומכוח תקנה 520 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984 (להלן: "התקנות"), ולהורות על איחוד ההליכים שבכותרת. כן מתבקש בית המשפט לעשות שימוש בסמכותו מכוח סעיף 6 לחוק בתי משפט לעניינים מנהליים, תש"ס-2000 (להלן: "חוק בתי משפט מנהליים"), ולהורות על העברת הדיון בהליך המאוחד לבית המשפט העליון בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק.

א. איחוד הליכים

לאחרונה הונחו לפני בית המשפט הנכבד שתי עתירות מנהליות הנשענות על מסכת עובדתית דומה, עד כדי זהה, במסגרתן עולות אותן טענות משפטיות, והן מתנהלות בין אותם צדדים.

אלו עיקרי העתירות שאיחוד מבוקש:

1. ביום 26.09.2016 הגיש מר בנימין נתניהו עתירה מנהלית (עת"מ 62131-09-16) נגד הממונה על חוק חופש המידע במשרדו ונגד היועץ המשפטי לממשלה (להלן "הממונה" ו"היועמ"ש"). התנועה לחופש המידע (להלן: "התנועה") צורפה להליך זה בהחלטת בית משפט ובהעדר התנגדות מצד מר נתניהו.
2. ביסודה של עתירה זו (להלן: "עתירת מר נתניהו") התנגדותם של מר נתניהו ומשפחתו להחלטת הממונה והיועמ"ש להיעתר לבקשת התנועה למסור לידה פירוט הוצאות וחשבוניות שהוצאו במעונותיו הרשמיים בשנת 2014. לטענת מר נתניהו בעתירתו, פרסום המידע המבוקש, קרי חשיפת השימוש הפרטי שנעשה בכספי הציבור במעונות הנ"ל, יפגע בפרטיותו ובפרטיות משפחתו. העתק עתירת מר נתניהו, ללא נספחים, מצ"ב נספח 1 לבקשה דנא.
3. העתירה השנייה מוגשת על ידי התנועה יחד עם בקשה זו (להלן: "עתירת התנועה לחופש המידע"). עתירת התנועה לחופש המידע מוגשת נגד הממונה ומר נתניהו בגין החלטת הממונה שלא להיעתר לבקשת התנועה למסור פירוט הוצאות וחשבוניות שהוצאו במעונות ראש הממשלה בשנת 2015. ביסודה של החלטת הממונה עומדת הטענה שפרסום המידע המבוקש, קרי חשיפת השימוש הפרטי שנעשה בכספי הציבור במעונות הנ"ל, יפגע בפרטיותו של ראש הממשלה ובני משפחתו.
4. העתק עתירת התנועה לחופש המידע, ללא נספחים, מצ"ב נספח 2 לבקשה דנא.
5. כפי שיפורט בהרחבה להלן, ביסודן של עתירת מר נתניהו ועתירת התנועה לחופש המידע בקשות זהות למידע ציבורי לפי חוק חופש המידע בקשר למעונות ראש הממשלה, לשנים 2014 ו-2015, בהתאמה. במסגרת שתי עתירות אלה תידון אותה סוגיה משפטית באשר להיקף פרטיותו של נבחר ציבור ומשפחתו בנוגע לשימוש אישי שעשו בכספי הקופה הציבורית.
6. אשר על כן יש לאחד את הדיון בעתירות אלה, כפי שיפורט להלן בהרחבה.

עתירת מר נתניהו

7. ביום 22.3.2015 פנתה התנועה לממונה בבקשה לקבל מידע על הוצאות מעונות ראש הממשלה לשנת 2014 (להלן: "הבקשה למידע לשנת 2014"). במסגרת הבקשה למידע לשנת 2014 נתבקשו בין היתר, פירוט ההוצאות של מעונות רוה"מ לשנת 2014 וכן חשבוניות בגין הוצאות אלו, והכל מכוח ס' 7(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "לחוק").
8. העתק בקשת המידע לשנת 2014 מיום 22.3.2015, מצ"ב נספח 3 לבקשה דנא.
8. בגין סירובה של הממונה למסור חלק ניכר מהמידע המבוקש, הוגשה על ידי התנועה עתירה לבית המשפט הנכבד (עת"מ 15-07-19410) (להלן: עתירת התנועה לחופש המידע לשנת 2014). במסגרת עתירת התנועה לחופש המידע לשנת 2014 התקיים דיון במהלכו התחייבו הרשות והממונה למסור לידי התנועה פירוט הוצאות וחשבוניות שאינן מסווגות מבחינה ביטחונית, והוסכם כי ימסרו לתנועה תוך 90 ימים כ- 1,300 חשבוניות. בכפוף להתחייבות שנתנו הרשות והממונה בבית המשפט הנכבד, נעתרה התנועה למחיקת עתירה זו.

9. ברם, לאחר מחיקת עתירת התנועה לחופש המידע לשנת 2014 וימים ספורים לפני המועד בו היה על הרשות למסור את פירוט ההוצאות והחשבוניות, כפי שהתחייבה, התברר כי הרשות לא תמסור את המסמכים הנוכחים, מהטעם שרק לאחר ההסכמות שהושגו בין הצדדים בבית המשפט ורק לאחר שעתירה זו נמחקה, "נוכרה" הרשות לפעול לפי סעיף 13 לחוק ופנתה למר נתניהו כצד שלישי שעלול להיפגע ממסירת המידע.

10. לאחר פנייה זו, ובעקבות ההחלטה להיעתר לבקשת התנועה ולמסור לידה פירוט הוצאות וחשבוניות שהוצאו במעונות הרשמיים בשנת 2014, הוגשה עתירת מר נתניהו. כאמור, ביום 26.09.2016 הגיש מר נתניהו עתירה מנהלית נגד הממונה ויועמ"ש, אולם התנועה לא צורפה כמשיבה. ביום 01.11.2016 התקבלה אצל התנועה החלטת בית המשפט, כי מכוח תקנה 6(א) לתקנות בתי משפט מנהליים (סדרי דין), תשס"א-2000, יש לצרף את התנועה כמשיבה, משום שעל יסוד בקשתה למידע התקבלה ההחלטה נשוא עתירת מר נתניהו.

העתק מהחלטת בית המשפט הנכבד מיום 30.10.2016, מצ"ב נספח 4 לבקשה דנא.

11. לשיטתו של מר נתניהו, הוצאות מסוימות שהוציאו הוא עצמו ובני משפחתו במעונות הרשמיים, **מתוך הקופה הציבורית**, הן הוצאות **אישיות** (ר' למשל סעיף 32 לעתירת מר נתניהו) ומשכך חשיפתן תפגע בפרטיות שלו ושל בני משפחתו.

12. על פני חמישה פרקים, שהם 10 מתוך 13 העמודים שבעתירת מר נתניהו, מפורטת הטענה כי פרסום חשבוניות מסוימות (כביסה, מזון ושתיה) יפגע בפרטיות של מר נתניהו בני משפחתו, הגם שאלו מומנו מכספי הציבור.

13. מעתירת מר נתניהו עולה כי לשיטתו של מר נתניהו ההוצאות שהוצאו על ידו ועל ידי בני משפחתו עבור מזון, שתייה וכביסה במעונות הרשמיים אינן עניין ציבורי, הגם שהציבור שילם עבורן, וכך **נכתב בסעיף 33 לעתירת מר נתניהו:**

"כחשבוניות האוכל והמשקאות-כן חשבוניות הכביסה, הינן בלתי רלוונטים [הטעות במקור, הח"מ] לדיון ציבורי כלשהו או לצורך "בקרה" על השימוש בכספי הציבור בידי ראש הממשלה ומשפחתו".

14. נבחר ציבור אינו יכול לעשות בכספי הציבור כבשלו, ובתוך כך הוצאותיו האישיות צריכות להיות משולמות באופן אישי, מכיסו הפרטי, ונכון הדבר גם להוצאות בני משפחתו.

15. אמנם, לצורך מילוי תפקידו של נבחר ציבור ניתן לקבל שהוצאות מסוימות, כאלה הכרוכות בביצוע התפקיד הציבורי, תשולמנה מהקופה הציבורית. ברם לא כל הוצאה שמוציא נבחר ציבור באה בגדרי הוצאה ציבורית, בוודאי לא הוצאות אישיות שלו ומקל וחומר הוצאות בני משפחתו.

16. הספק שהוטל בחיוניות ובצורך לקיים בקרה (ולא "בקרה"- במרכאות- כפי שכתוב בעתירת מר נתניהו) של הציבור על הוצאות נבחריו, מלמד על ניסיון פסול להסתיר הוצאות **אישיות** שהוצאו מכספי הקופה הציבורית תחת מעטה של "פרטיות", ובכך לטשטש ניצול לרעה שייתכן שנעשה בכספי הציבור. אולם אף אם מדובר בטענה תמה ומר נתניהו סבור שיריעת הפרטיות אכן נפרסת עד לכדי כיסוי הוצאותיו האישיות מכספי הציבור, הרי שלשיטת התנועה אין זה נכון כלל וכלל, ומכל מקום יהא על בית המשפט להכריע בשאלה משפטית-חוקתית ברורה: מהי הפרטיות לה זכאי איש ציבור בכל הנוגע להוצאותיו האישיות המשולמות מתוך הקופה הציבורית?

עתירת התנועה לחופש המידע

17. ביום 17.07.2016 פנתה התנועה לממונה בבקשה לקבל מידע על הוצאות מעוונות ראש הממשלה לשנת 2015 (להלן: "הבקשה למידע לשנת 2015"). במסגרת הבקשה למידע לשנת 2015 נתבקשו בין היתר, פירוט ההוצאות של מעוונות רוה"מ לשנת 2015 (ספק, סכום וסוג הוצאה) וכן חשבוניות בגין הוצאות אלו, והכל מכוח ס' 7(א) לחוק חופש המידע.
העתק הבקשה למידע לשנת 2015 מיום 17.07.2016, מצ"ב בנספח 5 לבקשה דנא.
18. רק ביום 17.11.2016, בחלוף ארבעה (4) חודשים ארוכים ולאחר תזכורות, נמסרה לתנועה החלטת הממונה לבקשה למידע לשנת 2015.
העתק החלטת הממונה מיום 17.11.2016, מצ"ב בנספח 6 לבקשה דנא.
19. במסגרת החלטה זו נקבע, כי המידע המבוקש לא יימסר, בחלקו ללא נימוק כלל ובחלקו, בין היתר, מהטעם שעלולה להיות בכך פגיעה בפרטיות של מר נתניהו ובני משפחתו. לשיטת הממונה, פרסום מידע חלקי עלול ליצור "תמונה מעוותת" שלא תקדם את האינטרס הציבורי מכוחו הוגשה הבקשה. לפיכך החליטה שלא יימסר לתנועה המידע המבוקש ויודגש, כי לא ניתן כל טעם אחר מדוע לא יימסר מידע חלקי. טענה זו של הממונה מתנגשת חזיתית עם סעיף 11 לחוק חופש המידע הקובע, כי על הרשות למסור מידע חלקי למבקש המידע ככל שלא ניתן למסור את מלוא המידע המבוקש.
20. נבחר, הממונה סבורה שחשיפת השימוש הפרטי שנעשה בכספי הציבור לצורך מימון הוצאות אישיות של מר נתניהו ומשפחתו, פוגעת בפרטיותם באופן שמצדיק את אי גילוי מידע ציבורי.
21. טענת הפרטיות שהעלתה הממונה ביחס למר נתניהו ומשפחתו נטענה בעלמא, ללא כל פירוט או הנמקה כיצד חשיפתן של הוצאות או חשבוניות כלשהן תפגע בפרטיות של מי מארבעת הצדדים השלישיים, מר נתניהו אשתו ושני ילדיו. בעשותה כך, פעלה הממונה בניגוד גמור לסעיף 7(ו) לחוק המחייב את הרשות לנמק סירובה מדוע לא יימסר לציבור מידע ציבורי.
22. בהעדר נימוק להחלטה שלא למסור את המידע הציבורי המבוקש ומשום שהניסיון לחסות הוצאות אישיות שמומנו על ידי הציבור תחת טענת פרטיות הינו משולל כל יסוד, הגישה התנועה עתירה מנהלית לפי החוק על יסודה של החלטה זו.
23. יצוין, כי לא זו בלבד שלא נומקה החלטה הממונה, אלא שזו ניתנה באופן גורף ללא אבחנה בין ארבעת הצדדים השלישיים ובין ארבעת הרכיבים השונים של המידע המבוקש.
24. אשר על כל אלה, הגישה התנועה לחופש המידע את עתירתה, ובמסגרתה פורטה פסיקה של בתי משפט בישראל וכן הוצגה סקירת משפט משווה מכמה מדינות בעולם בעניין ההיקף (המצומצם) של פרטיות נבחר ציבור בכל הנוגע לשימוש בכספי ציבור, והובהר כי ממילא טענת הפרטיות אינה חלה על הוצאות אישיות המשולמות מהקופה הציבורית, שכן מדובר בשימוש אסור, וכונן הדבר מקל וחומר ביחס להוצאות אישיות של בני משפחתו.
25. יצוין עוד, כי במסגרת עתירת התנועה לחופש המידע לשנת 2014 (למען הסר ספק, יוזכר כי המדובר בעתירה שנמחקה) מסרה הרשות פירוט מסוים של הוצאות במעוונות ראש הממשלה, שכעת היא מבקשת לחסות. משמדובר בהוצאות שבמהותן דומות, וההבדלים הינם, ככל הנראה, רק לעניין הסכום והספק, אזי שאין מקום שלא לגלותן, וההחלטה על כך תמוחה ומעוררת חשד.

26. כאמור בפתח הדברים, בענייננו המדובר בשתי עתירות מנהליות, המתנהלות בין אותם צדדים ובאותו בית משפט, והן נשענות על מסכת עובדתית דומה, עד כדי זהה. בעתירת מר נתניהו תידון התנגדות להחלטת הממונה להיעתר לבקשת התנועה למסור מידע אודות הוצאות המעונות הרשמיים לשנת 2014, ובעתירת התנועה לחופש המידע תידון התנגדות האחרונה להחלטת הממונה לדחות את בקשתה למסור מידע אודות הוצאות המעונות הרשמיים לשנת 2015.

27. אולם לא זו בלבד שבמסגרתן של שתי עתירות מנהליות אלה מועלות שאלות דומות של עובדה, אלא שבמסגרתן נטענות על ידי הצדדים טענות משפטיות זהות: מתד, טענותיו של מר נתניהו לפרטיותו של נבחר ציבור ומשפחתו, ותחולתה של זכותם לפרטיות על הוצאות אישיות המשולמות מכספי הציבור. מאידך, טענת התנועה לכך שכספי הציבור לא נועדו למימון הוצאות אישיות של נבחר ציבור. האו בני משפחתו, וממילא ששימוש כזה אינו יכול לשמש בסיס לטענת פרטיות המונעת גילוי מידע ציבורי. עוד טוענת התנועה כי אותה פרטיות נטענת, זו של איש ציבור העושה שימוש בכספי ציבור, נסוגה מפני חופש המידע בעל המעמד החוקתי.

28. אשר על כל אלה ברי כי דיון נפרד בעתירות הנזכרות עלול לסרבול את ההליכים, להקשות על הצדדים ועל בית המשפט ואף לגרום לבזבז זמן שיפוטי יקר ולהקצאת משאבים בלתי סבירה מצד הצדדים וכבוד בית המשפט.

29. לא זו אף זו, קיומם של דיונים מקבילים בנושאים דומים עד כדי זהים ובעלי חשיבות ציבורית מובהקת, מעוררת חשש שמא יצאו מידי בית המשפט פסיקות סותרות, ולפיכך, ראוי ומוטב שבית המשפט יעשה שימוש בסמכותו על מנת למנוע תסבוכת זו כבר עתה.

30. לעניין סמכותו של בית המשפט הנכבד להיעתר לבקשה לאיחוד ההליכים נוסף, כי אכן נעדרת מחוק בתי המשפט המנהליים ומתקנות בתי המשפט המנהליים הוראה מפורשת באשר לאיחוד עתירות מנהליות. ברם לחווי ידוע, כי בהעדר תקנה מפורשת בחוק או בתקנות הקבועים לבתי משפט מנהליים, יש לפנות לתקנה 20 לתקנות בתי המשפט המנהליים (סדרי דין), הקובעת, כי "בעניין שלא הוסדר בתקנות אלה, רשאי בית המשפט לנהוג בעתירה לפי תקנות סדר הדין האזרחי, בשינויים המחויבים, אם ראה כי התקיימו כל אלה: (1) הדבר דרוש לצורך הכרעה; (2) אין בכך דבר שאינו מתיישב עם החוק, עם תקנות אלה או עם מהות ההליך המינהלי; (3) אין בכך כדי לפגוע בקיום ההליך באופן הוגן ויעיל.

31. בענייננו, כפי שפורט לעיל, שתי העתירות מעלות שאלות דומות, עד כדי זהות, של עובדה ומשפט ומשום כך הדיון בהם במאוחד דרוש לצורך מניעת החלטות סותרות, וממילא הוגן ויעיל לקיים את הדיון בהן במאוחד על מנת שלא להשחית את זמנו של בית המשפט הנכבד ואת משאביהם של הצדדים. למען חסר כל ספק, אין באיחוד הדיון כדי לפגוע בהליך המינהלי באיזה אופן, ואף נהפוכו.

32. אשר על כן, בסמכות בית המשפט הנכבד להורות על איחוד ההליכים כמבוקש לפי תקנה 520 לתקנות. אולם להשלמת התמונה נוסף, כי מכוח תקנה 520 לתקנות, נתונה לבית המשפט לא רק הסמכות להורות על איחוד העתירות דן, אלא שלמעשה מסור לו שיקול דעת רחב מאוד להורות כמבוקש. יפים לעניין זה דבריו של א. גורן "סוגיות בסדר דין אזרחי", עמ' 572:

"החלטת הערכאה הדיונית בסוגיית איחוד הדיון נמנית עם אותן החלטות דיוניות אשר לגביהן מסור לערכאה הדיונית שיקול דעת רחב. שהרי נאמר בתקנה "לפי שיקול דעתו".

33. נציין עוד, כי בנוסף למקורות הנורמטיביים המפורטים לעיל, סמכותו של בית המשפט להורות על איחוד דיון הינה ממילא חלק בלתי נפרד מסמכותו הטבעית שנועדה לשרת עשיית דין צדק ומניעת שימוש לרעה בהליכי משפט.

34. יפה לעניין זה פסיקת בית המשפט המחוזי בירושלים בת"א 3231/01 יוסף ברילנט נ' בנק המזרחי המאוחד בע"מ (פורסם בנבו, 18.08.2003) (להלן: "עניין ברילנט"), בעמ' 11:

"יוצא איפוא שגם אם אין תקנה מיוחדת העוסקת בהעברת תיק מבית משפט אחד למשנהו כאשר מדובר באותם צדדים ובאותו נושא, הרי שבית המשפט ישתמש "בסמכותו הטבעית" (או "הטבעה") להורות על קיום הליכים נאותים, לשם מניעת כפל דיונים והטרדת אחד מבעל דין בקיום הליכים אחדים בערכאות שונות כשמדובר באותו עניין עצמו, ולא יתן יד לשימוש לרעה בהליכי בית משפט."

35. אשר על כל האמור לעיל, יש להורות על איחוד העתירות כמבוקש.

ב. העברת הדיון המאוחד לבית המשפט העליון

בשבתו כבית דין גבוה לצדק

36. ס' 6 לחוק בתי משפט מנהליים קובע טעמים להעברת עתירה לבית המשפט העליון בשבתו כבג"צ:

"מצא בית משפט לענינים מנהליים, לבקשת בעל דין, היועץ המשפטי לממשלה, או מיוזמתו, כי עתירה מנהלית שבפניו מעלה ענין בעל חשיבות, רגישות או דחיפות מיוחדת, רשאי הוא, לאחר שקיבל את תגובת בעלי הדין, להורות על העברת הדיון בעתירה לבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק."

37. הטעם הראשון בסעיף 6 לעיל, הינו "ענין בעל חשיבות", וכפי שפורט לעיל העתירות בהן עסקינן מעלות שאלות קונקרטיות של איזון בין חופש המידע הציבורי שהוכר זה מכבר, ועוד בטרם חקיקת חוק חופש המידע, כבעל מעמד חוקתי לבין פרטיותו של איש ציבור נבחר.

38. חשיבותו העליונה של חופש המידע לציבור הוכרה בפסיקה ענפה של בית המשפט העליון, במסגרתה הודגשה פעם אחר פעם, כי השקיפות השלטונית והביקורת האזרחית מהווים תנאי הכרחי לקיום משטר דמוקרטי תקין. לעניין זה ראה למשל דברי השופט זילברג בבג"ץ 243/62 אולפני הסרטה בישראל בע"מ נ' לוי גרי ו-המועצה לביקורת סרטים ומחזות, משרד-הפנים, טז 2407 (1962) 24, 26:

"האפשרות הנתונה לאזרח המתעניין לקבל ולהפיץ אינפורמציה על הנעשה בקרב המדינה ורשויותיה - פרט לענינים שהם מעצם מהותם סודיים - היא תנאי בלעדיר אין לקיום משטר דמוקרטי במדינה, ובלעדיה לא תיכון כל דמוקרטיה אמיתית."

39. ר' לאותו עניין גם דברי השופט א. ריבלין בע"מ 6013/04 מדינת ישראל, משרד התחבורה נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ, ס(4) 60 (2006), עמ' 74-75:

"חופש המידע נועד להגשים כמה אינטרסים עיקריים: ראש וראשון להם הוא האינטרס בדבר חופש הביטוי וזכות הציבור לדעת (ראו א' ברק "חופש המידע ובית המשפט" [39], בעמ' 97-98). חירות הביטוי היא "ציפור נפשה" של הדמוקרטיה - זכות יסוד שהיא גם עקרון-על בכל משטר דמוקרטי (בג"ץ 73/53 חברת "קול העם" בע"מ נ' שר-הפנים (להלן - פרשת קול העם [5]), בג"ץ 153/83 לוי נ' מפקד המחוז הדרומי של משטרת ישראל [6], בעמ' 398; בג"ץ 4804/94 חברת סטיישן פילם בע"מ נ' המועצה לביקורת סרטים (להלן - פרשת חברת סטיישן פילם [7]), בעמ' 675). חופש הביטוי נמנה עם חירויות היסוד של האדם בישראל, וניתן לומר עליו כי ניצב הוא בנדבך העליון של זכויות היסוד, שהרי "בלא דמוקרטיה אין חופש ביטוי, ובלי חופש ביטוי אין

דמוקרטיה" (בג"ץ 14/86 לאור נ" המועצה לביקורת סרטים ומחזות [8], בעמ' 433). חופש הביטוי נתפס כזכות יסוד עוד בטרם חקיקתו של חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו (פרשת קול העם [5]). נאמר עליו כי הוא "...חלק בלתי נפרד מהאתוס המשפטי שלנו" (דברי הנשיא ברק בע"א 105/92 ראם מהנדסים קבלנים בע"מ נ" עיריית נצרת עילית [9], בעמ' 201). כיום אין עוד חופש הביטוי בבחינת זכות יסוד שאינה כתובה עלי ספר – מדובר בזכות חוקתית מוגנת (ראו למשל עע"א 4463/94 גולן נ" שירות בתי הסוהר [10]).

40. במרכזן של העתירות דגן נדונה סוגיה קונקרטיית מתד, ובעלת חשיבות חוקתית מאידך: באיזון שבין חופש המידע הציבורי, שמעוגן בזכות חוקתית תחת חופש הביטוי וזכות הציבור לדעת, לבין טענותיו של איש ציבור לפרטיות, מה דינה של הטענה לפרטיות המידע אודות השימוש הפרטי שעשה איש ציבור בכספי הציבור.

41. סוגיה זו הועלתה ונדונה במסגרת הליכים שונים בבתי המשפט המחוזיים לאורך השנים האחרונות, אולם ההלכות הנקבעות בבית משפט מתוזי אחד אינן מחייבות את הערכאות המקבילות ומשום כך נוצר חלל משפטי המעלה חשש לפסיקות סותרות. בהעדר הלכה, דומה שחשיבות העברת הדיון בהליכים שבכותרת ובעתירות דגן, לבית המשפט העליון, אף מקבלת משנה תוקף. עמד על כך בית המשפט המחוזי בעת"מ 30204-11-14 עורכי דין לקידום מנהל תקין נ" הממונה על חוק חופש המידע במועצה המקומית דבוריה, (פורסם בנבו, 01.09.2015), בקבעו בעמ' 8:

"כאמור, שני הצדדים הציגו לפני פסיקה התומכת לטענתם בעמדה אותה הציגו וטענו, כל אחד בתורו, כי הפסיקה שהציג הצד שכנגד אינה תואמת את המצב העובדתי או המשפטי הקיים לפנינו. אציין כי בסופו של יום לא הוצגה לפני כל פסיקה מחייבת של בית המשפט העליון בסוגיה, אשר בלאו הכי הינה שונה ממקרה אחד למשנהו ונתונה לשיקול דעתו של בית המשפט. מכל מקום, אף הפסיקה העקרונית אליה הפנו הצדדים הינה פסיקה של בית המשפט המחוזי, אשר הכרעתו אינה מחייבת כמובן בית משפט זה".

42. הנה כי כן, ניתן לראות בבירור כי אף בית המשפט המחוזי בעצמו מודע לבעייתיות שבהעדר הלכה מחייבת ולחשיבות הרבה שנודעת לסוגיה זו החוזרת ומתבררת בפני בתי משפט מתוזיים שונים.

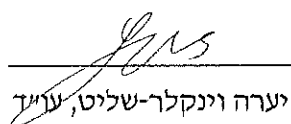
43. התנועה תטען בנוסף, כי חשיבות העתירה מתבטאת אף בכך שמדובר על "דפוס חוזר". יוזכר, כי עתירת מר נתניהו הוגשה באשר לגילוי ההוצאות והחשבוניות של מעונות ראש הממשלה לשנת 2014, ועתירת התנועה לחופש המידע הוגשה באשר לגילוי ההוצאות והחשבוניות של מעונות ראש הממשלה לשנת 2015, ודרישה דומה, יש להניח, תוגש אף לעניין ההוצאות והחשבוניות של מעונות ראש הממשלה לשנת 2016. משכך, מדובר במחלוקת שעל בית המשפט יהיה להידרש אליה פעם אחר פעם ומוטב שעניין זה יובא כבר עתה בפני בית המשפט העליון בשבתו כבית דין גבוה לצדק, ויקבע את ההלכה מבלי שמי מהצדדים ידרש לשוב ולהידפק על דלתו של בית המשפט בכל פעם שתעלה דרישה של מאן דהוא לקבל מידע ציבורי אודות שימושים ציבוריים ופרטיים בכספי הציבור.

44. הטעם השני אליו מתייחס סעיף 6 לחוק עניינים מנהליים הינו "רגישות", התנועה תטען, כי יש בעתירות דגן מן הרגישות המוסדרת בסעיף זה, וזאת כבר מהעובדה שאחת העתירות הוגשה על ידי ראש הממשלה כאדם פרטי ובטענות לפרטיותו ולפרטיות בני משפחתו, ואילו העתירה השנייה מוגשת נגדו ונגד משרדו. חובותיה של רשות ציבורית כלשהי לפעול על פי הדין זהות אולם, לא מן הנמנע, כי שעה שעסקינן ברשות רמת דרג, משרד ממשלתי בעל הדרג הגבוה ביותר במדינה, התנהלותה תשמש דוגמה לרשויות האחרות בכל הקשור למסירת מידע לאזרח. מטעם נוסף זה של רגישות יש להיעתר לבקשה להעברת הדיון המאוחד לבית המשפט העליון.

45. נוסף בשולי הדברים אך לא בשולי החשיבות כלל, כי התנועה סבורה שבמצב דברים זה, כאשר מדובר בסכסוך המגלה שאלות קונקרטיות וחוקתיות, בעלות חשיבות ורגישות מהראשונות במעלה, סביר להניח שגם כאשר תתקבל הכרעה על ידי בית המשפט הנכבד, הצד שטענתו לא תתקבל יערער לבית המשפט העליון, שיידרש לדון בכל מקרה בעתירות שבכותרת ומטעם זה של יעילות וחסכון במשאביו היקרים של בית המשפט יש להיעתר לבקשה.

46. מן הדין ומין הצדק להיעתר לבקשה לאיחוד העתירות המנהליות ולהעבירן לדיון בפני בית המשפט העליון בשבתו כבית דין גבוה לצדק.

47. הבקשה מוגשת ללא תצהיר שכן בעיקרה הינה משפטית והעובדות בה מפורטות בתצהירים התומכים בעתירות.

יערה וינקלר-שליט, עו"ד

קנולר ושות'
ב"כ המבקשת

אביתר קנולר, עו"ד

תוכן עניינים - רשימת נספחים

עמ' 11	העתק עתירת מר נתניהו, ללא נספחים	<u>נספח 1:</u>
עמ' 25	העתק עתירת התנועה לחופש המידע, ללא נספחים	<u>נספח 2:</u>
עמ' 46	העתק בקשת המידע לשנת 2014 מיום 22.3.2015	<u>נספח 3:</u>
עמ' 48	העתק מהחלטת בית המשפט הנכבד מיום 30.10.2016	<u>נספח 4:</u>
עמ' 50	העתק הבקשה למידע לשנת 2015 מיום 17.07.2016	<u>נספח 5:</u>
עמ' 53	העתק החלטת הממונה מיום 17.11.2016	<u>נספח 6:</u>
